

La dessaladora i el paternalisme en l'aigua

El mapa de clorurs de 2006 mostra l'entrada provocada pels pous des Caragolí

Ara que la dessaladora de Ciutadella està quasi acabada, no sabem si volem emprar l'aigua que produirà. S'addueix el perill d'una important pujada de preus en el rebut de consum domèstic i les formacions polítiques locals pretenen defensar els seus ciutadans. O potser no.

Durant els principals anys d'aquestes dècades prodigioses on Ciutadella ha crescut de manera espectacular en urbanisme i demografia, el municipi va concentrar gran part de les extraccions en els pous des Caragolí. Semblaven una font infinita i situada prou enfora de la costa. Els informes tècnics els hi auguraven un gran futur.

Però al cap d'uns anys la realitat s'imposava, i la major intrusió marina que hagi patit cap aquífer menorquí va obligar a buscar alternatives. Es va apostar pels pous de Ses Arenetes, situats una mica més endins que els des Caragolí. Molta gent va pensar que la història es repetiria.

23.000 places turístiques, 28.000 residents, 15 nuclis d'hortals i la major extensió insular de regadius no perdonen. Els nivells de clorurs i de nitrats que mostren els estudis publicats clamen al cel, que per qualche cosa és l'estament responsable de les pluges. I mentre el cel no respongui augmentant la pluviositat, tindrem -tenim- un problema gros sobre la taula. Sobretot si no es canvia el discurs paternalista respecte a l'aigua.

Emprar la dessaladora de Ciutadella per deixar descansar l'aquífer és una qüestió urgent. Podem parlar de per quins motius en Jaume Matas la va sobredimensionar tant (pels mateixos motius que va sobredimensionar les carreteres de Mallorca i d'Eivissa?). Podem parlar de per què es segueixen permetent regadius enormes i a ple sol en terres no declarades de regadiu.

També podem parlar de la destrossa de posidònia que les obres de la dessaladora han causat. I del consum elèctric que suposarà el seu funcionament. La llista d'efectes negatius és llarga. Però en cap cas això evita la realitat: esteim liquidant l'aquífer de Ciutadella.

Tal és la paradoxa de la civilització actual. Als fillets que ara comencen el seu cicle de vida els haurem d'explicar que la generació amb més coneixements científics i tècnics, i amb l'accés a més recursos econòmics que hagi tingut mai Menorca, ha esgotat, en quaranta anys, les reserves d'aigua dolça que s'havien preservat al llarg de tots els segles i totes les civilitzacions anteriors.

Així que, per favor, prou paternalismes amb l'aigua. La millor manera de mostrar respecte cap a la població local és tractant-la com adults responsables. El preu de l'aigua ha de pujar necessàriament. Especialment perquè a ponent ja quasi no en tenim i l'haurem de dessalar.

I si de veritat es volen defensar els interessos col·lectius (que bona falta els hi fa), s'agrairia molt veure actuacions institucionals per fer complir les lleis en matèria hídrica. Veure clausurar els principals regadius il·legals, que ja consumeixen més aigua que tota la població local i turística. Veure incentivar cursos de formació per una gestió responsable en els nitrats dels hortals. Veure alinear-se les administracions públiques per obligar a la retirada dels abocaments que han matat la posidònia i veure com es sanciona fortament a les empreses responsables (així tornaran a l'erari públic una part dels seus beneficis).

I veure canviar les tarifes de l'aigua. Per quan unes tarifes que tinguin en compte el nombre de persones que viuen a cada casa? Per què no apostar per dos únics trams en el preu de l'aigua? Un de barat per la quantitat d'aigua per persona i dia que sigui lògica, i un tram molt més car pels que consumeixen de més, que són els que, en justícia, haurien de pagar realment els costos afegits de la dessaladora.

Potser s'haurà de recordar en alguna ocasió que totes les formacions polítiques representades a l'Ajuntament de Ciutadella es van pronunciar, al seu moment, de manera unànime a favor de la dessaladora. O que la Directiva Europea de l'Aigua, aprovada l'any 2000 (fa 10 anys), obliga que en 2010 els costos de l'aigua siguin repercutits sobre els seus consumidors.

Amagar el cap sota l'ala, o darrera la garrafa en aquest cas, no és cap solució vàlida. Caldria, això sí, explicar les coses de manera clara i exposar la situació tal i com està realment. I convindria assessorar-se en tècnics de reconeguda solvència i curriculum positiu en la matèria (recordem altra cop el desastre des Caragolí).

És probable que les particulars lleis de la socio-política impedeixin ara mateix actuar de manera similar a la que aquí es proposa, si tenim en consideració que falten pocs mesos per les eleccions locals. Però, ni que sigui per just després de les votacions, seria molt d'agrair que totes les formacions polítiques incorporessin al seu programa d'actuacions, una gestió molt més assenyada de l'aigua de la que s'ha fet fins ara, contemplant el deure moral urgent d'intentar recuperar l'aquífer que estem consumint sense escrúpols.

Agua potable

¿Y qué se hace en Menorca para fomentar la recogida del agua de lluvia individualizada (cisternas, aljibes)? Ya se sabe, gota a gota... En otros países europeos hay muchísimas ayudas estatalespot

aigua

Heu pensat mai quant plou la quantitat de litres que no aprofitem??? no entenc que amb tanta gent que pensa no sigui d'obligat compliment recollir l'aigua de pluja quant es construeix una casa. Sempre passa el mateix, fins que no ens toquen la butxaca.....